

## Tristní výhledy obnovy lesa Šumavy

*Ing. Ivo Vicena, CSc.*

Přečetl jsem si článek ze dne 24.2.2016 od ředitele NP Pavla Hubeného s poznámkami Jaroslava Červenky pod názvem „Vývoj horské smrčiny“. Článek je více propagandistický než odborný. Motivem k jeho napsání je podle Pavla Hubeného, že návštěvník si z tohoto lesa odnáší „hrozný zážitek, malé stromky nejsou nikde vidět, vše je hnědé, ponuré, mrtvé“. Pavel Hubený i návštěvníci si pochopitelně položí otázku, zda se les obnoví sám. V článku uvádí několik příkladů, že na plochách po uměle způsobené kůrovcové kalamitě roste 190-6000 smrků na jednom hektaru, z toho 190 smrků s tloušťkou 7-30 cm a 3000 smrků ve stáří do 40 let. To mají být důkazy, že se les obnovuje sám a že o jeho další existenci nemusíme mít obavy.

Pohled na mrtvý les po kůrovci skutečně nevypadá dobře a na turisty i odborníky působí děsivě. Je pravděpodobné, že udávané počty mladých smrků byly v nějakých částech Národního parku zjištěny. Tak například stromy do 40 let rostou na části bývalé, nyní zničené rezervace Trojmezna. Podle udávaného věku 40 let je patrné, že tyto stromy vznikly dávno před disturbancemi v r.2007 (vichřice Kyrill) a v letech následujících (kůrovec). Jsou důkazem toho, že se pod zástínem dospělých živých smrků les přirozeně obnovoval, že tam rostly v podrostu smrky, jedle i buky. Na sousedních plochách, které Národní park nechal jako bezzásahové plochy zničit kůrovcem, však takové zmlazení není a ani v budoucnu tam vzniknout nemůže. O tom, že na plochách existuje „banka zmlazení“ není doposud nic známo a její existence nebyla ve skutečnosti ani experimentálně prokázána. Na těchto kalamitních plochách, na nichž zahynulo žírem kůrovce celé dospělé stromové patro, dochází k drastickým mikroklimatickým změnám, zhoršily se hydrologické poměry, půdní prostředí se vysušuje a neudrzuje vláhu, srážková voda odtéká rychleji. Zhoršují se teplotní poměry, půda bez stromového zástínu se přehřívá až na 50° C a ničí tak všechny malé a choulostivé semenáčky. V takových poměrech dochází k rychlému rozpadu cenného humusu, takže utrpěla úrodnost půdy. Zhoršily se podstatně také větrné poměry. V Národním parku Šumava existují souvislé tisícihektarové plochy, kde zůstaly živé stromy jen na 1% plochy a ty obnovu lesa zajistit nemohou. Zbytek plodících živých smrků postupně ničí každým rokem se opakující kůrovcový žír. Odkud se vezme semeno k jejich zalesnění mrtvého lesa, jehož rozloha se odhaduje na 20000-25000 ha ? Není také známo, odkud berou autoři článku tvrzení, že nejvíce nového zmlazení se nachází na padlých a rozkládajících se stromech, když rozklad jejich dřeva trvá nejméně 50 až 100 let a často i déle.

Rozsáhlé plochy mrtvého lesa na bezzásahových plochách nevzbuzují skutečně důvěru. Pohledy z letadel, letecké a družicové snímky z oblastí kolem Poledníku, Třístoličnicku nebo Roklanského lesa vyvolávají téměř pocity beznaděje. Z uveřejněného článku zřetelně vyplývá, že má takové obavy rozptýlit a to tím spíše, že určitá skupina osob se snaží dosáhnout dalšího podstatného rozšíření ploch, kde má být zakázáno zasahování.